

3. Экономика Украины. Статистика онлайн // TAKE-PROFIT.COM Биржевой портал №1. – URL: <https://take-profit.org/statistics/countries/ukraine/#otherindicators>

4. Реальная зарплата украинцев значительно выросла // Журнал «Новое время страны». – URL: <https://biz.nv.ua/economics/realnaja-zarplata-ukraintsev-znachitelno-vyroslo-2485060.html>

5. Реальная зарплата в Украине в июне 2018г возросла на 13% // Интервакс-Украина. – URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/521350.html>

Каличева Н. Є., к.е.н.,
доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом
Український державний університет залізничного транспорту

ЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЧНИХ ПІДХОДІВ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

В більшості випадків, коли держава впливає на управління в транспортному секторі, її інститути мають приділяти значну увагу основним принципам управління та незалежного функціонування підприємств. Так, система управління залізничним транспортом має вирішувати наступні організаційні питання в транспортному секторі [1]:

- сформуванню новий тип взаємодії між державними органами влади та підприємствами залізничного транспорту;
- започаткувати нові підходи співпраці акціонерів та всіх транспортних підприємств сфери;
- розвивати нові принципи становлення комерційної культури в галузі.

Важливим підходом в управлінні на залізничному транспорті є правильне та чітке розмежування управлінських функцій між підприємствами сфери та державними інститутами [2]. Так, підприємства залізничного транспорту повинні спрямовувати свою діяльність на надання транспортних послуг на ринку, як будь-яке підприємство незалежно від форми власності, а держава має сприяти ринковому розвитку галузі та забезпечувати виконання таких завдань:

- розробляти стратегії та механізми подальшого розвитку транспортної сфери;

- визначати та регулювати норми безпеки, екологічні показники, контролювати тарифну політику;

- керувати інфраструктурним майном галузі (залізничне полотно, штучні споруди, під'їзні колії, станції, тощо);

- здійснювати замовлення транспортних послуг для потреб держави та ін.

Виконання перелічених вище завдань можливе за умов дотримання таких правил:

- співпраця держави та підприємств залізничного транспорту має відбуватися за певним механізмом державно-приватного партнерства;

- держава має виступати регулятором діяльності в галузі та діяти в межах встановлених домовленостей, без втручання в господарську діяльність підприємств галузі;

- керівництво транспортних підприємств повинно мати право на прийняття самостійних рішень в комерційній діяльності та нести відповідальність за них.

Таким чином, до основних стратегічних напрямів розвитку залізничної галузі на рівні держави потрібно віднести:

- запровадження нової моделі ефективного державного управління в галузі з метою підвищення її основних показників з ефективності та забезпечення її конкурентоспроможності;

- впровадження передових світових норм та правил забезпечення безпечності, надійності та точності перевізного процесу;

- створення умов для забезпечення доступності послуг із транспортування та постійне підвищення їх якості;

- інтеграція до світової транспортної системи та запровадження використання сучасних транспортних, в тому числі й логістичних, технологій.

Виконання, перелічених вище стратегічних напрямків, призводить до потреби в перегляді, також і основних цілей та задач стратегічного розвитку,

які ставить сьогодні перед залізничним транспортом, а саме:

- проведення реформ в системі державного управління в галузі, що реалізується в нашій країні протягом останніх років шляхом створення акціонерного товариства «Українська залізниця», де 100%-ю власницею є держава;

- створення нової моделі вітчизняного ринку транспортних послуг із врахуванням світових потреб;

- створення такої системи корпоративного управління, яка б сприяла ефективному співіснуванню на принципах взаємодії інфраструктурної та комерційної складових галузі;

- впровадження світових норм та стандартів функціонування всіх складових галузі;

- створення відповідного іміджу та репутації;

- розвиток та підтримка на належному рівні професійних компетентностей персоналу;

- формування тарифів, із врахуванням інтересів підприємств залізничного транспорту, відповідно до показників їх ефективної роботи;

- запровадження дієвих підходів за контролем щодо безпеки та якості перевізного процесу для вантажного і пасажирського сполучення;

- створення дієвого законодавчого поля для функціонування галузі, особливо в сфері соціальних перевезень;

- запровадження технічних стандартів діяльності залізничного транспорту, особливо інфраструктурної складової функціонування галузі;

- використання інформаційних та логістичних технологій, особливо при здійсненні комбінованих перевезень та ін.

Необхідно відзначити, що всі зміни та реформи, які протягом останніх років відбуваються із вітчизняним залізничним транспортом мають наступні наслідки:

- для пересічних користувачів залізничним транспортом - сприяють підвищенню рівня безпеки, надійності та доступності при користуванні

послугами з перевезення, шляхом дотримання соціальних стандартів та підтримки якості трудового життя;

- для підприємств та організацій – забезпечують підходи щодо доступу до користування залізничною інфраструктурою, створюють умов для розвитку конкуренції в галузі, розширюють перспективи щодо ведення підприємницької діяльності, підвищують інноваційний розвиток та інвестиційну привабливість залізничного транспорту [3];

- для країни – забезпечують національну та економічну безпеку, сприяють ефективному функціонуванню всіх сфер національної економіки та виходу на світовий ринок вітчизняних виробників, підтримують розвиток транзитного потенціалу, налагоджують діяльність ринку транспортних послуг, тощо [4].

Взагалі, проведення цілеспрямованого державного управління шляхом ведення результативної транспортної політики сприяє ефективному розвитку транспортного ринку через створення особливого логістичного та синергетичного ефекту, що можливе в наслідок тісної взаємодії державних інститутів та господарських об'єктів галузі. Проте, втручання держави в діяльність транспортного ринку шляхом регулювання його діяльності, в деяких випадках без урахування ринкових інтересів, призводить до необхідності в перегляді основних інструментів та механізмів державного регулювання.

Література:

1. Каличева Н.Є. Організація управління на підприємствах залізничного транспорту в сучасних умовах/ Н.Є. Каличева// Вісник економіки транспорту і промисловості: збір. наук. праць – Харків, УкрДАЗТ. - 2014. - № 45. – С. 167– 170.
2. Ткаченко А. Засади державної політики щодо реформування галузі транспорту в Україні/ А. Ткаченко// Акт. пробл. держ. управл.: збір. наук. праць. – Х.: Магістр, 2008. - № 1(23). – С. 124-130.
3. Каличева Н.Є. Підходи до управління конкурентними перевагами підприємств залізничного транспорту/ Н.Є. Каличева// Причорноморські економічні студії: науковий журнал. – Одеса, Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. -2017. - Вип. 21. – С. 86-91
4. Дикань В. Л. Державне регулювання промислового розвитку України / В. Л. Дикань, М. В. Корінь //Вісник економіки транспорту і промисловості: збірник наукових праць. – Х. : УкрДУЗТ, 2018. – №. 61. – С. 9-19.